

PERSCOMMUNIQUÉ nr. 51/23

Luxemburg, 21 maart 2023

Arrest van het Hof in zaak C-100/21 | Mercedes-Benz Group (Aansprakelijkheid van fabrikanten van met een manipulatie-instrument uitgeruste voertuigen)

De koper van een motorvoertuig dat is voorzien van een verboden manipulatie-instrument heeft recht op schadevergoeding van de autofabrikant wanneer deze koper door dit instrument schade heeft geleden

Het Unierecht beschermt naast algemene belangen ook de bijzondere belangen van de individuele koper van een motorvoertuig tegenover de fabrikant ervan, wanneer dit voertuig is uitgerust met een verboden manipulatie-instrument

Bij het Landgericht Ravensburg (rechter in eerste aanleg Ravensburg, Duitsland), heeft de particulier QB beroep tot schadevergoeding ingesteld tegen de Mercedes-Benz Group. Met deze rechtsvordering wil QB vergoeding verkrijgen van de schade die Mercedes-Benz Group hem zou hebben berokkend door het voertuig met dieselmotor dat hij heeft gekocht, te voorzien van software die ertoe leidt dat het uitlaatgasrecirculatiepercentage vermindert wanneer de buitentemperatuur onder een bepaalde drempel ligt. Een dergelijk manipulatie-instrument waardoor de emissie van stikstofoxiden (NO_x) toeneemt, is verboden op grond van verordening nr. 715/2007 betreffende de typegoedkeuring van motorvoertuigen met betrekking tot emissies van lichte personen- en bedrijfsvoertuigen.

In het Duitse recht kan er in geval van eenvoudige nalatigheid recht op schadevergoeding bestaan wanneer een wet is geschonden die ertoe strekt een ander te beschermen. Daarom vraagt de Duitse rechter het Hof van Justitie of de relevante bepalingen van richtlijn 2007/46 tot vaststelling van een kader voor de goedkeuring van motorvoertuigen (hierna: „kaderrichtlijn”), gelezen in samenhang met verordening nr. 715/2007, zo moeten worden uitgelegd dat zij de bijzondere belangen van een individuele koper van een dergelijk voertuig beschermen. Wat betreft de hoogte van de eventueel aan QB te betalen schadevergoeding, wenst het Landgericht Ravensburg bovendien te vernemen of het voor het nuttig effect van het Unierecht noodzakelijk is dat het voordeel dat het gebruik van het voertuig oplevert niet of slechts in beperkte mate wordt verrekend met het recht op schadevergoeding.

In zijn arrest zet het Hof eerst uiteen dat het aan de Duitse rechter staat om de feitelijke beoordelingen te verrichten die nodig zijn om vast te stellen of de betrokken programmeersoftware moet worden aangemerkt als manipulatie-instrument in de zin van verordening nr. 715/2007, en of een van de uitzonderingen van deze verordening een rechtvaardiging kan vormen voor het gebruik daarvan.¹

Wat de door verordening nr. 715/2007 beschermde belangen betreft, neemt het Hof, naast de algemene doelstelling om een hoog niveau van milieubescherming te waarborgen, ook het bredere regelgevingskader voor de goedkeuring van motorvoertuigen binnen de Unie in overweging waartoe deze verordening behoort. In dit verband brengt het Hof in herinnering dat de voertuigen overeenkomstig de kaderrichtlijn een EG-typegoedkeuring moeten hebben. Deze goedkeuring kan alleen worden verleend indien het betrokken voertuigtype voldoet aan de bepalingen van verordening nr. 715/2007 en met name aan die over de emissies. Bovendien benadrukt het Hof dat

¹ Zie in dat verband de arresten van het Hof van 14 juli 2022, GSMB Invest, [C-128/20](#) (zie [PC nr. 124/22](#)), en 17 december 2020, CLCV e.a. (Manipulatie-instrument in dieselmotoren), [C-693/18](#) (zie [PC nr. 170/20](#)).

voertuigfabrikanten volgens de kaderrichtlijn verplicht zijn om aan de individuele koper van een voertuig een certificaat van overeenstemming af te geven. Dit document dat onder meer vereist is om een voertuig in het verkeer te mogen brengen, verschaft de verzekering dat dit voertuig ten tijde van de fabricage aan alle regels voldeed. Het certificaat van overeenstemming biedt de individuele koper van een voertuig dus bescherming tegen een fabrikant die zijn verplichting niet nakomt om voertuigen op de markt te brengen die voldoen aan verordening nr. 715/2007.

Op grond van deze overwegingen heeft het Hof geoordeeld dat in er volgens **de kaderrichtlijn een rechtstreekse relatie tussen de autofabrikant en de individuele koper van een motorvoertuig ontstaat die deze koper de waarborg biedt dat dit voertuig in overeenstemming is met de relevante Uniewetgeving**. Het Hof stelt daarom vast dat de bepalingen van de kaderrichtlijn, gelezen in samenhang met die van verordening nr. 715/2007, naast algemene belangen, **de bijzondere belangen van een individuele koper van een motorvoertuig tegenover de fabrikant ervan beschermen, wanneer dit voertuig is uitgerust met een verboden manipulatie-instrument. De lidstaten moeten er dus voor zorgen dat de koper van een dergelijk voertuig recht heeft op schadevergoeding van de fabrikant van dat voertuig.**

Omdat het Unierecht geen bepalingen bevat over de voorwaarden waaronder de betrokken kopers schadevergoeding kunnen krijgen wegens de aankoop van een voertuig dat is uitgerust met een verboden manipulatie-instrument, staat het aan elke lidstaat om deze voorwaarden zelf te bepalen. Het Hof wijst er niettemin op dat de nationale wetgeving het niet onmogelijk of uiterst moeilijk mag maken om de koper een passende vergoeding toe te kennen voor de schade die hij heeft geleden. Verder moeten de nationale rechterlijke instanties erop toezien dat de bescherming van de door de rechtsorde van de Unie gewaarborgde rechten niet leidt tot ongerechtvaardigde verrijking van de rechthebbenden. In dit geval moet het Landgericht Ravensburg toetsen of ondanks de verrekening van het voordeel dat het feitelijke gebruik van het voertuig QB oplevert, gewaarborgd blijft dat hij een passende vergoeding ontvangt voor de schade die hij daadwerkelijk heeft geleden doordat in zijn voertuig een volgens het Unierecht verboden instrument is aangebracht.

NOTA BENE: De prejudiciële verwijzing biedt de rechterlijke instanties van de lidstaten de mogelijkheid, in het kader van een bij hen aanhangig geding aan het Hof vragen te stellen over de uitlegging van het recht van de Unie of over de geldigheid van een handeling van de Unie. Het Hof beslecht het nationale geding niet. De nationale rechterlijke instantie dient het geding af te doen overeenkomstig de beslissing van het Hof. Deze beslissing bindt op dezelfde wijze de andere nationale rechterlijke instanties die kennis dienen te nemen van een soortgelijk probleem.

Voor de media bestemd niet-officieel stuk, dat het Hof van Justitie niet bindt.

De [volledige tekst](#) van het arrest is op de dag van de uitspraak te vinden op de website CURIA.

Contactpersoon voor de pers: Stefaan Van der Jeught ☎(+352) 4303 2170

Beelden van de uitspraak van het arrest zijn beschikbaar via "[Europe by Satellite](#)" ☎ (+32) 2 2964106

Volg ons!

